

Kolmapäev, 16. detsember 2015

P8_TA(2015)0455

Invasiivsete võõrliikide loetelu

Euroopa Parlamendi 16. detsembri 2015. aasta resolutsioon komisjoni rakendusmääruse eelnõu kohta, millega võetakse vastu liidu jaoks probleemsete invasiivsete võõrliikide nimekiri vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL) nr 1143/2014 (D041932/01 – 2015/3010(RSP))

(2017/C 399/07)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni rakendusmääruse eelnõu, millega võetakse vastu liidu jaoks probleemsete invasiivsete võõrliikide nimekiri vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL) nr 1143/2014 (D041932/01,
  - võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. oktoobri 2014. aasta määrust (EL) nr 1143/2014 looduslikku tasakaalu ohustavate võõrliikide sissetoomise ja levimise ennetamise ja ohjamise kohta ⁽¹⁾, eriti selle artikli 4 lõiget 1,
  - võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määruse (EL) nr 182/2011 (millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisevolituste teostamise suhtes) ⁽²⁾ artiklit 11,
  - võttes arvesse keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjoni resolutsiooni ettepanekut,
  - võttes arvesse kodukorra artikli 106 lõikeid 2 ja 3,
- A. arvestades, et komisjon võtab Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1143/2014 („invasiivseid võõrliike käsitlev määrus“) artikli 4 lõikes 3 sätestatud kriteeriumide põhjal rakendusaktidega vastu liidu jaoks probleemsete invasiivsete võõrliikide nimekirja („liidu nimekiri“), ning arvestades, et nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas eelnimetatud määruse artikli 27 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega;
- B. arvestades, et nimetatud rakendusaktide eelnõud esitatakse invasiivseid võõrliike käsitleva määruse artikli 27 lõikes 1 osutatud komiteele hiljemalt 2. jaanuariks 2016 ning need jõustuvad kahekümnendal päeval pärast nende avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*;
- C. arvestades, et liidu nimekiri on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides;
- D. arvestades, et invasiivseid võõrliike on palju ning seetõttu on oluline tagada, et kõigepealt käsitletakse neid invasiivseid võõrliike, mida peetakse probleemseteks liidu jaoks;
- E. arvestades, et invasiivseid võõrliike tuleks pidada liidu jaoks probleemseteks, kui kahju, mida need põhjustavad mõjutatud liikmesriikides, on sedavõrd suur, et see õigustab liiduliselt kohaldatavate erimeetmete võtmist, sealhulgas liikmesriikides, keda kõnealused liigid veel ei mõjuta või isegi tõenäoliselt ei hakka mõjutama;
- F. arvestades, et mitteametlike kolmepoolsete läbirääkimiste käigus tunnustati, et ülimalt tähtis on tagada, et liidu jaoks probleemsete invasiivsete võõrliikide tuvastamine oleks proportsionaalne ning et selle puhul keskendutaks liikidele, mille lisamine liidu nimekirja vältiks, vähendaks nii palju kui võimalik või leevendaks tulemuslikult kõnealuste liikide kahjulikku mõju kulutõhusal viisil;

⁽¹⁾ ELT L 317, 4.11.2014, lk 35.

⁽²⁾ ELT L 55, 28.2.2011, lk 13.

Kolmapäev, 16. detsember 2015

- G. arvestades, et invasiivseid võõrliike käsitleva määruse peamiseks kohaldamisvahendiks on kriteeriumid, mille alusel liike liidu nimekirja kantakse;
- H. arvestades, et kriteeriumide abil, mille alusel liike liidu nimekirja kantakse, tuleks kindlustada, et potentsiaalsete invasiivsete võõrliikide hulgast kantakse nimekirja just need liigid, millel on kõige suurem kahjulik mõju, et tagada nii ka ressursside tulemuslik kasutamine;
- I. arvestades, et invasiivseid võõrliike käsitleva määruse põhjenduse 13 kohaselt tuleks kehtestada ühised kriteeriumid riskihindamiste läbiviimiseks, et tagada vastavus Maailma Kaubandusorganisatsiooni asjakohastest lepingutest tulenevatele eeskirjadele ja kõnealuse määruse ühtne kohaldamine;
- J. arvestades, et invasiivseid võõrliike käsitleva määruse põhjenduses 32 on sedastatud, et selleks, et võtta arvesse viimaseid arenguid teaduses keskkonna vallas, peaks komisjonil olema õigus võtta kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte, et sätestada ühised elemendid riskihindamiste väljatöötamiseks;
- K. arvestades, et invasiivseid võõrliike käsitleva määruse põhjenduses 32 on lisaks sedastatud, et on eriti oluline, et komisjon viiks oma ettevalmistava töö käigus läbi asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil, ning et delegeeritud õigusaktide ettevalmistamisel ja koostamisel peaks komisjon tagama asjaomaste dokumentide sama- ja õigeaegse ning asjakohase edastamise Euroopa Parlamendile ja nõukogule;
- L. arvestades, et Euroopa Parlamenti ei ole asjakohaselt teavitatud ühiste elementide sätestamisest riskihindamiste väljatöötamiseks, ning arvestades, et asjaomaste dokumentide edastamine Euroopa Parlamendile ei olnud sama- ja õigeaegne ning asjakohane;
- M. arvestades, et komisjonil on õigus võtta kooskõlas invasiivseid võõrliike käsitleva määruse artikliga 29 vastu delegeeritud õigusakte, et täiendavalt täpsustada nimetatud määruse artikli 4 lõike 3 punkti b tähenduses vastuvõetavat tõendusmaterjali ning näha ette üksikasjalik kirjeldus määruse artikli 5 lõike 1 punktide a–h kohaldamiseks, ning arvestades, et üksikasjalik kirjeldus peab hõlmama meetodikat, mida kasutatakse riskihindamiseks, võttes arvesse asjaomaseid riiklikke ja rahvusvahelisi standardeid ning asjaolu, et esmatähtsad on meetmed selliste invasiivsete võõrliikide suhtes, millega seondub märkimisväärne kahjulik mõju bioloogilisele mitmekesisusele või sellega seotud ökosüsteemi teenustele või mis võivad omada sellist mõju, samuti käsitletakse raskendava asjaoluna sellist kahjulikku mõju inimeste tervisele või majandusele;
- N. arvestades, et komisjon ei järginud invasiivseid võõrliike käsitleva määruse artikli 4 lõike 3 sätteid, ei täpsustanud täiendavalt invasiivseid võõrliike käsitleva määruse artikli 4 lõike 3 punkti b tähenduses vastuvõetavat tõendusmaterjali ega esitanud üksikasjalikku kirjeldust nimetatud määruse artikli 5 lõike 1 punktide a–h kohaldamiseks, sh meetodikat, mida kasutatakse riskihindamiseks;
- O. arvestades, et komisjon ei taganud, et ettepaneku tegemisel liigi kandmiseks liidu nimekirja rakendavad kõik liikmesriigid riskihindamiseks kasutatavat meetodikat ühtmoodi, ning arvestades, et ei ole võimalik tagada, et liikmesriigid kasutavad sama liiki tõendusmaterjali ja kohaldavad samu üldisi standardeid;
- P. arvestades, et põhjused liikide kandmiseks liidu esialgsesse nimekirja ei lähtu mitte teaduslikest, vaid pigem poliitilistest kriteeriumidest;
- Q. arvestades, et liikide nimekirja kandmine ei põhine standardsel riskihindamisel ja meetodikal, vaid pigem liikmesriikide poliitilisel tahtel;
- R. arvestades, et liidu esialgne nimekiri ei käsitle invasiivsete võõrliikide probleemi igakülgset, et kaitsta kohalikku bioloogilist mitmekesisust ja ökosüsteemi teenuseid ning vähendada nii palju kui võimalik ja leevendada nende liikide võimalikku mõju inimeste tervisele või majanduslikku mõju;
- S. arvestades, et invasiivseid võõrliike käsitlev määrus kui konkreetne ELi õiguslik vahend võiks aidata lahendada bioloogilise mitmekesisuse vähenemisega seotud probleeme, anda tulemusi ja aidata saavutada bioloogilise mitmekesisuse strateegia eesmärgid, kuid üksnes siis, kui seda rakendatakse korrektselt ning kui kohalikud omavalitsused ja üldsus seda toetavad;

Kolmapäev, 16. detsember 2015

- T. arvestades, et mitmed riiklikud pädevad asutused, sidusrühmad ja üldsus on kritiseerinud komisjoni esialgset nimekirja niivõrd, et nüüdseks kahtlevad nad tõsiselt invasiivseid võõrliike käsitleva määruse tulevases tulemuslikkuses, peamiselt seetõttu, et paljud kõige problemaatilisemad invasiivsed võõrliigid ei ole nimekirja kantud, samal ajal kui nimekirja on kantud mõned liigid, mis ei suuda põhjustada märkimisväärset negatiivset mõju bioloogilisele mitmekesisusele, ökosüsteemi teenustele, inimeste tervisele ega majandusele või mille puhul meetmed, mida tuleb võtta, põhjustaksid ebaproportsionaalseid kulusid;
- U. arvestades, et esialgses nimekirjas on jäetud tähelepanuta liike, mis kuuluvad kõige kahjulikumate invasiivsete võõrliikide hulka Euroopas; arvestades, et mõned maismaa taime- ja imetajaliigid vastavad kriteeriumidele ning usaldusväärne riskihinnang on kättesaadav, kuid siiski ei ole neid nimekirja kantud; arvestades, et nimekirja ei ole kantud imetajaliike, mis on kuulunud viimastel aastatel kõige kiiremini levivate võõrliikide hulka Euroopas, ning arvestades, et samuti ei ole nimekirja kantud laialt levinud ja kiiresti levivaid taimeliike, millel on märkimisväärne ja hästi dokumenteeritud kahjulik mõju inimeste tervisele;
1. on seisukohal, et komisjoni rakendusmääruse eelnõu ületab määruses (EL) nr 1143/2014 sätestatud rakendamisvo-
litusi;
  2. palub komisjonil oma rakendusmääruse eelnõu tagasi võtta ja esitada komiteele uue eelnõu;
  3. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele.
-